

Strasbourg, 11. marec 2026

Spoštovani,

poslanke in poslanci Evropskega parlamenta so danes potrdili poročilo o “razlikah v plačah in pokojninah med spoloma v EU: stanje, izzivi in pot naprej ter oblikovanje smernic za boljše vrednotenje dela v sektorjih, v katerih prevladujejo ženske, in pravičnejše plačilo zanj”. Poročilo, ki ga je oblikovala evropska poslanka Irena Joveva (Renew Europe/Svoboda) skupaj s kolegico Miroslawo Nykiel (EPP) naslavlja trdovratno in sistemsko neenakost, ki se kljub sprejetim ukrepom še vedno odraža v povprečni 12-odstotni plačni vrzeli, 25-odstotni pokojninski vrzeli in v vseh drugih vidikih življenja, na primer v oskrbi in podvrženosti revščini. Poročilo z namenom uravnoteženja spolne enakosti predlaga konkretne ukrepe, ki bodo zagotovili boljši položaj žensk v družbi, in s tem resnično enakost.

V nadaljevanju vam pošiljamo odziv poročevalke, evropske poslanke Irene Joveve (Renew Europe/Svoboda) po glasovanju:

“Na sprejeto besedilo sem ponosna, hkrati pa me žalosti, da takšno poročilo dandanes sploh še potrebujemo. V zadnjih letih so bili storjeni veliki koraki v smeri zagotavljanja spolne enakosti, od sprejetja direktive o uravnoteženi zastopanosti spolov v upravnih odborih družb in direktive o preglednosti plačil do odločitve Evropske komisije, ki je pred dvema tednoma napovedala omogočitev uporabe evropskih sredstev za zagotavljanje dostopa do varnega splava po uspešni kampanji Moj glas, moja izbira. A kljub temu spolna diskriminacija obstaja.

In – še bolj problematično – kljub napredkom se v današnji družbi ženske še vedno uporabljajo za ideološke bitke. To samo po sebi izkazuje, kako zelo smo ženske diskriminirane, saj se na moških – ali moških telesih, če hočete – nikoli v zgodovini niso bile ideološke bitke in se tudi danes ne.

Družbeno nazadovanje pa je pripeljalo do stopnje, ko se celo ženske borijo proti pravicam žensk, kot smo lahko slišali v ponedeljkovi razpravi o poročilu.

Zato je to poročilo izjemno pomembno in že pri pripravi osnutka poročila sem imela v mislih jasen cilj: doseganje enakosti in izboljšanja življenj žensk danes ter, še pomembneje, vseh žensk za nami.

K temu so stremele že marsikatero ženske pred nami, a kljub vsem njihovim naporom ženske še vedno nimamo enakega položaja v družbi. Ne le slabše plače za enako delo, tudi delo žensk ni cenjeno enako, kot je cenjeno delo moških.

Drži, da so v preteklosti sprejeti ukrepi vodili k manjšemu razkoraku v plačilni vrzeli, a ta danes v EU še vedno ostaja na povprečno 12 odstotkih razlike, v nekaterih državah članicah je celo 19 odstotkov.

Pri tem sicer moram izpostaviti Slovenijo, kjer smo ženske s približno 5 odstotki plačne vrzeli v boljšem položaju kot drugje po EU, še vedno pa nismo dosegli enakosti. A plačna vrzel je vendarle zgolj en vidik, v poročilu smo izpostavili vse vidike doseganja enakosti spolov od področij izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja in delitve skrbstvenega dela, prispevka žensk h konkurenčnosti in gospodarski ravni, naslovili smo tudi t. i. intersekcionalno diskriminacijo.

Želela sem, da poročilo vključuje celostni pregled, ker ne gre zgolj za vprašanje pravičnosti in družbenega napredka, temveč tudi gospodarske prihodnosti Evrope. Podatki jasno kažejo, da bi odprava razlik v oblikah in stopnji zaposlenosti skupaj s popravo razlike v plačah med spoloma lahko povečala evropsko produktivnost in do leta 2050 zvišala BDP na prebivalca v Evropski uniji za do 5,5 odstotka.

Za to potrebujemo uveljavitev in dosledno izvajanje že sprejetih ukrepov, kot so direktiva o usklajevanju poklicnega in osebnega življenja, izvajanje Istanbulske konvencije in ratifikacijo konvencije Mednarodne organizacije dela št. 190 ter, kot najpomembnejši prelomni ukrep, direktivo o preglednosti plač.

Zahtevamo tudi nove ukrepe, kot sta priprava akcijskega načrta za odpravo plačne in pokojninske vrzeli ter priprava Evropskega dogovora o oskrbi. Slednjega je Komisija sicer ob predstavitvi nove Strategije o enakosti spolov napovedala, kar me navdaja z upanjem. Za vse navedeno pa zahtevamo tudi določitev finančnih ovojnic znotraj prihajajočega večletnega finančnega okvira in posameznih evropskih skladov.

Ukrepov nam ne manjka, a moja pozornost je sedaj usmerjena v Komisijo in države članice. Predvsem tam je in bo potrebna politična volja, ker četudi mi predlagamo najboljše ukrepe, če jih nato države članice ne uveljavijo in izvajajo, ne bomo nikoli dosegli spolne enakosti. In s tem bomo še naprej diskriminirali polovico prebivalstva, kar je absolutno nesprejemljivo.”

Za kakršnekoli dodatne informacije ali izjave evropske poslanke smo vam na voljo.

Lep pozdrav,

joveva
Irena Joveva
poslanica Evropskega parlamenta

Pisarna evropske poslanke
Irene Joveve

Kersnikova ulica 3, 1000 Ljubljana
(+386) 51 282 828

pisarna@irenajoveva.si
www.irenajoveva.si